

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3451

Vragen van de leden **Slootweg** en **Van den Berg** (beiden CDA) aan de Minister van Financiën over *het bericht «Wie doet na 400 jaar binnenkort het licht uit bij onze financiële sector?»* (ingezonden 11 juni 2020).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 7 juli 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Wie doet na 400 jaar binnenkort het licht uit bij onze financiële sector?»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoezeer deelt u de analyse in het bericht, namelijk dat Nederland zijn financiële sector «uitlevert» aan buitenlandse partijen en dat dit onverstandig én onwenselijk is?

Antwoord 2

Ik herken mij niet in het beeld zoals dat in het artikel wordt geschetst. In Nederland zijn een aantal grote Nederlandse financiële instellingen actief, evenals een groot aantal innovatieve spelers. Ik deel de mening van de auteurs dan ook niet dat beleid van de afgelopen jaren ertoe heeft geleid dat Nederland haar financiële sector aan het buitenland «uitlevert.» Sinds de financiële crisis zijn belangrijke stappen gezet om de financiële sector weerbaarder en dienstbaarder te maken. Daar hebben bijvoorbeeld hogere buffers en een beheerst beloningsbeleid aan bijgedragen. Ook ben ik samen met toezichthouders continu in gesprek om innovatie in de financiële sector te bevorderen.

Fusies, overnames, investeringen of advisering door buitenlandse partijen waarbij Nederlandse financiële instellingen betrokken zijn, zijn mijns inziens niet per definitie nadelig en tonen bovendien juist de aantrekkelijkheid van Nederlandse instellingen aan. Datzelfde geldt ook voor buitenlandse financiële instellingen die in Nederland actief zijn en hun diensten aanbieden. Dit kan bijdragen aan een divers financieel stelsel. Tegelijkertijd is van belang

¹ Het Financieele Dagblad, 9 juni 2020 (<https://fd.nl/opinie/1346970/wie-doet-na-400-jaar-het-licht-uit-bij-onze-financiele-sector>)

scherp oog te hebben voor eventuele risico's. Het wetgevende kader kent daarvoor waarborgen en biedt toezichthouders instrumenten om waar nodig in te grijpen.

Vraag 3

Hoeveel en welke Nederlandse financiële instellingen zijn in de afgelopen tien jaar overgegaan naar buitenlandse partijen? En andersom?

Antwoord 3

De afgelopen tien jaar hebben verschillende transacties plaatsgevonden waarbij Nederlandse en buitenlandse financiële instellingen betrokken waren. Dit betreft onder meer fusies, maar ook de verkoop of overname van een bedrijf of van bedrijfsonderdelen. Hieronder valt dus ook bijvoorbeeld de verkoop van bedrijfsonderdelen door een Nederlandse instelling aan een buitenlandse partij. Daarnaast zijn er ook transacties waarbij een (beperkte) deelneming in een bedrijf wordt verworven. Er is geen overzicht van hoeveel en welke Nederlandse financiële instellingen de afgelopen tien jaar zijn overgegaan naar buitenlandse partijen en andersom.

In het AFM-register wordt bijgehouden wanneer een partij een substantiële deelneming verwerft in een Nederlandse financiële instelling (vanaf 3%). Zodra een deelneming of shortpositie 3% of meer van het geplaatste kapitaal bedraagt, moet de houder dit melden. Ook bij het bereiken, overschrijden of onderschrijden van een drempelwaarde dient melding te worden gemaakt.² Indien een entiteit of natuurlijke persoon een gekwalificeerde deelneming verwerft in bijvoorbeeld een Nederlandse bank, beleggingsonderneming of verzekeraar, dan dient de toezichthouder (De Nederlandsche Bank, of, in het geval van banken, de Europese Centrale Bank) hiervoor een verklaring van geen bezwaar af te geven. Een gekwalificeerde deelneming is – kort gezegd – een deelneming van 10% of meer in de aandelen, stemrechten of andere vorm van zeggenschap in een financiële onderneming. Van een afgegeven verklaring van geen bezwaar wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. De Nederlandsche Bank houdt weliswaar een overzicht bij van alle afgegeven verklaringen van geen bezwaar in de afgelopen jaren, maar hierbij wordt geen uitsplitsing gemaakt naar binnenlandse of buitenlandse partijen waaraan een verklaring van geen bezwaar is verleend. Bovendien zijn er bij één transactie vaak meerdere ondernemingen betrokken die een gekwalificeerde deelneming verwerven en die daardoor ieder een verklaring van geen bezwaar aanvragen. DNB betreft in haar beoordeling de vraag of de voorgenomen verwerving of overname een belemmering vormt voor effectief toezicht op de financiële onderneming of voor een effectieve uitwisseling van informatie met andere bevoegde autoriteiten. Een van de wettelijke beoordelingscriteria betreft het kunnen blijven voldoen aan de prudentiële regels uit de Wft door de financiële doelonderneming.

Vraag 4

Wordt er, op het moment dat de Nederlandse staat een investeringsbank nodig heeft, bijvoorbeeld bij een beursgang van een bedrijf in handen van de staat of wanneer er bedrijven overeind gehouden moeten worden, bij de keuze voor een investeringsbank bewust gekeken naar een Nederlandse optie? Zo nee, ziet u mogelijkheden om de vestigingsplaats van de investeringsbank een criterium te maken bij de keuze voor een dergelijke bank, waarbij het gevestigd zijn in Nederland positief meeweegt in de uiteindelijke keuze?

Antwoord 4

Op basis van de Europese aanbestedingsregels is het niet toegestaan om te selecteren op basis van vestigingsplaats (non-discriminatie beginsel). Bij aanbestedingen vindt de selectie plaats op basis van kwaliteit (kennis en ervaring) en prijs.

² De drempelwaarden zijn: 3%, 5%, 10%, 15%, 20%, 25%, 30%, 40%, 50%, 60%, 75% en 95%. Link naar het register: <https://www.afm.nl/en/professionals/registers/meldingenregisters/substantiele-deelnemingen/>.

Vraag 5

Kunt u de vraag in het bericht beantwoorden wat deze «attitude» betekent voor Nederlandse (fintech-)bedrijven?

Antwoord 5

Zoals ik in antwoord op vraag 1 schreef, herken ik het beeld dat het artikel schetst niet, en is Nederland een internationale koploper op het gebied van FinTech. Naast de welbekende voorbeelden die in het artikel worden genoemd, komen er elk jaar nieuwe, veelbelovende bedrijven bij. De FinTech-sector heeft in het bijzonder mijn aandacht, wat ook de reden is geweest dat ik o.a. een onderzoek heb laten uitvoeren naar de sector en, samen met de Staatssecretaris voor Economische Zaken en Klimaat, een FinTech-actieplan heb opgesteld, met als doel om te kijken hoe we deze sector nog beter kunnen stimuleren. Uit dit onderzoek blijkt dat Nederland een aantrekkelijk vestigingsklimaat heeft voor innovatieve financiële ondernemingen. De resultaten van dit onderzoek en het bijbehorende actieplan zijn recent naar uw Kamer verstuurd.

Vraag 6

Kunt u een schatting geven van het bedrag aan financiële transacties die het ministerie via buitenlandse banken laat lopen?

Antwoord 6

Het betalingsverkeer van het Rijk wordt op dit moment door Nederlandse financiële instellingen verzorgd. Er zijn dit jaar verschillende Europese aanbestedingen van het betalingsverkeer voorzien, zoals als ik heb uiteengezet in mijn brief van 13 maart 2020.³

Voor de financiering van de staatsschuld maakt het Agentschap van het Ministerie van Financiën in het kader van prudent risicomanagement gebruik van dertien banken uit diverse landen, de zogeheten *primary dealers*, die de door het Agentschap uitgegeven papier aan investeerders in Nederland en daarbuiten verkopen. Onder deze dertien banken zijn drie Nederlandse banken. In 2019 werd er door de primary dealers voor EUR 21,1 miljard aan staatsobligaties verkocht en voor EUR 43,7 miljard aan schatkistpapier. Zoals aangegeven in mijn brief van 27 september 2019 kunnen ten behoeve van het dagelijkse cashmanagement tijdelijke kasoverschotten bij DNB en bij andere financiële marktpartijen, zowel binnenlandse als buitenlandse, ondergebracht worden, via onder andere deposito's.

Vraag 7

Kunt u een appreciatie geven van Nederland als vestigingsplaats voor financiële instellingen, en de factoren die daaraan bijdragen, ook in relatie tot de brexit?

Antwoord 7

Vele factoren dragen bij aan ons goede vestigingsklimaat, waaronder onze goede beheersing van het Engels, onze digitale infrastructuur en de bereikbaarheid. Dit blijkt uit onderzoek, zoals het onderzoek waar het recent gepubliceerde Fintech Actieplan op is gebaseerd, maar is ook zichtbaar in de praktijk. Zo werd er bijvoorbeeld eerder gemeld dat er 64 «brexitvergunningen» zijn aangevraagd in Nederland, nadat er al eerder bekend werd dat Nederland specifiek voor de financiële sector een populaire bestemming was onder Britse bedrijven.^{4 5}

Vraag 8

Deelt u de mening dat er een debat zou moeten komen over de vraag in hoeverre de Nederlandse financiële sector afhankelijk kan en moet zijn van buitenlandse partijen en als vitale infrastructuur moet worden beschouwd?

³ Kamerstuk 26 485, nr. 325.

⁴ <https://fd.nl/beurs/1332943/afm-tot-tanden-gewapend-voor-financiele-brexitvluchtelingen>.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/08/26/meer-brexitbedrijven-kiezen-door-aanhoudende-onzekerheid-voor-nederland>.

Antwoord 8

Een substantieel deel van de Nederlandse financiële sector is reeds als vitaal aangemerkt. Op dit moment zijn dat het toonbankbetalingsverkeer, massaal giraal betalingsverkeer, hoogwaardig betalingsverkeer tussen banken en het effectenverkeer. De groep partijen die hieronder vallen wordt de financiële kerninfrastructuur (FKI) genoemd. Deze FKI-partijen staan onder strenger toezicht dan niet-vitale partijen. Daarnaast gelden voor de financiële sector strengere regels voor overnames en het melden van aanmerkelijke belangen dan voor andere economische sectoren. In 2018 heeft er een ex-ante analyse plaats gevonden van de mate waarin de economische veiligheid van de financiële sector is beschermd. Hieruit bleek dat er voldoende juridische mogelijkheden zijn om ongewenste buitenlandse overnames en investeringen in Nederlandse financiële instellingen te weren. De uitkomsten van deze analyse zijn naar uw Kamer verzonden.⁶

Zoals hiervoor is toegelicht dient, indien een gekwalificeerde deelneming wordt verworven in een Nederlandse financiële onderneming, er een verklaring van geen bezwaar te worden afgegeven door DNB, of, in het geval van banken, de ECB. Daarbij wordt onder meer gekeken of de verwerving gevolgen heeft voor de wijze waarop de financiële onderneming aan de prudentiële vereisten van de Wft kan blijven voldoen en of de verwervende partij betrouwbaar is.

---

⁶ Zie bijlage bij Kamerstuk 30 821, nr. 72.